

УДК 336.011

ОСОБЛИВОСТІ ДЖЕРЕЛ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ

Студ. Ю.В. Ковальчук гр. БЕП-1-15

Науковий керівник проф. В.В. Бугас

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою є аналіз джерел формування фінансових ресурсів підприємств.

Завдання – визначити сутність поняття «фінансові ресурси», дослідити джерела фінансових ресурсів на підприємстві та аналіз основних стратегій їх залучення.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єкт – фінансові ресурси підприємств. Предмет – методичні та практичні аспекти формування фінансових ресурсів на підприємствах.

Результати дослідження. Роль та значення фінансових ресурсів для країни в цілому та підприємств зокрема висвітлено в працях багатьох вчених-економістів: О.Д.Василика, М.Я. Коробова, П.І. Орлова, А.І. Балабанова та інших. Аналіз теоретичних та практичних публікацій свідчить про те, що питання залишається дискусійним.

Наукові відкриття кінця ХХ століття в поєднанні зі стрімким розвитком нових технологій, спричинені новими раніше не відомими процесами та тенденціям, такими як глобалізація з її викликами, перехід суспільства до шостого технологічного укладу спричинив кардинальні зміни на світових ринках. Одночасний вплив глобалізаційних процесів призвів до того, що існуючі моделі управління підприємством, в тому числі і фінансовими ресурсами, стали мало ефективними [2]/

Порушення загального процесу відтворення фінансових ресурсів з України внаслідок кризових явищ значною мірою ускладнило перебудову підприємствами системи управління своїми фінансовими ресурсами. Крім того, негативно впливає на ефективність управління фінансовими ресурсами підприємств постійна зміна законодавчої бази в сфері оподаткування. Вказані причини породжують там негативні наслідки, як спад ділової активності підприємств, тінізація економіки, відтік національних капіталів за кордон, що в цілому призводить до скорочення фінансових ресурсів вітчизняних підприємств. Тому вдосконалення управління фінансовими ресурсами підприємства набуває особливого значення, є однією з першочергових завдань перехідного періоду, яка вимагає невідкладного вирішення.

Прийняття управлінських рішень стосовно процесу формування фінансових ресурсів є одним із найважливіших завдань фінансового менеджменту підприємства в частині управління фінансовими ресурсами. Результатом втілення цих рішень є створення з відповідних джерел ресурсна база суб'єкта господарювання.

Підприємство може функціонувати на основі:

- власних ресурсів, якщо їхня питома вага становить не менше 75-80%;
- змішаного фінансування - частки власних та залучених фінансових ресурсів майже рівні;
- за рахунок залучених ресурсів, якщо їх питома вага перевищує 55-60% загальної ресурсної бази.

Інформаційною базою дослідження служить фінансова звітність підприємству саме: форма №1 «Баланс». Джерела формування фінансових ресурсів відображені в пасиві балансу підприємства.

Важливу роль у формуванні фінансових ресурсів також відіграють пайові та інші внески трудового колективу.

Значні фінансові ресурси підприємство може мобілізувати на фінансовому ринку. Формами їх мобілізації є: продаж акцій, облігацій та інших видів цінних паперів, які випускаються даним підприємством, а також кредитні інвестиції.

При залученні фінансових ресурсів використовуються такі типи стратегій, які можуть мати внутрішню і зовнішню орієнтацію:

1. Використання власних коштів для розширення своєї ринкової ніші. Така стратегія використовується великими та вузькоспеціалізованими фірмами які працюють на нестійких ринках. Стратегія в цілому є малоприбутковою.

2. Об'єднання фінансових ресурсів середніх та великих фірм для реалізації проектів захоплення нових ринків.

3. Використання всіх доступних джерел фінансування (позики, випуск акцій, створення консорціумів тощо) для формуванню та реалізації перспективних інноваційних програм малих та середніх підприємств наукоємних галузей. Стратегія є досить ризикованою, але високоприбутковою.

4. Залучення донорських коштів великих фірм – споживачів продукції в рамках вертикальної інтеграції з ними.

5. Перехресне фінансування (підрозділи, які генерують фінансові кошти, діляться з тими, у кого їх не вистачає).

Зовнішня орієнтація передбачає опору на позикові кошти (облігаційні позики та банківські кредити), а внутрішня – на власні (статутний капітал та прибуток).

Стратегія фінансування визначає:

1. Оптимальне співвідношення внутрішніх і зовнішніх джерел залучення фінансових коштів.

2. Ціну, яку фірма може заплатити за них.

3. Способи розподілу та перерозподілу фінансових ресурсів між підрозділами.

В бухгалтерському обліку та фінансовій звітності практичне застосування знаходить поділ джерел формування фінансових ресурсів підприємства за елементами пасиву балансу. Оскільки бухгалтерський баланс підприємства є базовим елементом інформаційного забезпечення фінансового аналізу, то така класифікація необхідна при аналізі, плануванні, прогнозуванні і в управлінні фінансовими ресурсами підприємства. У процесі формування фінансових ресурсів підприємств важливу роль відіграє визначення оптимальної структури їхніх джерел.

Висновки. Таким чином, проведений аналіз свідчить, що формування та використання фінансових ресурсів мають важливе значення для функціонування і розвитку підприємства.

Отже, удосконалення управління фінансовими ресурсами підприємств слід розглядати як один із головних чинників підвищення ефективності будь-якої виробничо-господарської діяльності. Від цього залежить поліпшення позиції підприємства в конкурентній боротьбі, його стабільне функціонування та динамічний розвиток.

Ключові слова. Підприємство, фінансові ресурси, фінансова звітність, стратегія фінансування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бражник Л.В. Фінансові ресурси підприємства: їх формування та використання-Мукачево 2016р.

2. Денисенко М.П., Шацкая З.Я. Парадигма управління підприємством в умовах глобальних викликів // М.П. Денисенко, З.Я. Шацкая – Журнал «Известия» НАНА Азербайджана. – № 3. – 2018. – 9 с. – Режим доступа: <http://economics.com.az>

3. Дропа Я.Б. Фінансові ресурси розвитку національної економіки України - Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2017.

4. Колотуха С., Бречко В., Кравцова Л. Фінансові ресурси сільськогосподарських підприємств: формування та використання в умовах економічної нестабільності. Вісник Київського інституту бізнесу та технологій. 2016.

5. Лайко П.А. Фінанси підприємств: Підручник для студ. вузів/П.А. Лайко, М.В. Мних. – К.: Знання України, 2004. – 428с.